

Zastupitelstvo města Chropyně

Datum jednání: 13.12.2018

Číslo jednání: 2

Číslo materiálu: 1046-ZM2018

Opatření ke zmírnění dopadů klimatických změn v katastru města a ochrana Chropyně a Plešovice proti povodním a suchu

Zpracovatel: Michal Pospíšil
Předkladatel: Michal Pospíšil
Důvod předložení: Z vlastního podnětu

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo města Chropyně bere na vědomí

problematický stav protipovodňové ochrany města Chropyně, místní části Plešovice a aktuální potřebu chybějících opatření k zadržování vody v krajině.

Zastupitelstvo města Chropyně ukládá

Radě města Chropyně zpracovat zprávu o aktuálním stavu protipovodňové ochrany, staveb ovlivňující odtokové poměry a možnostech realizace protipovodňových a vodu zadržujících opatření v rámci katastru města Chropyně a místní části Plešovice.

Důvodová zpráva:

Změny v četnosti a intenzitě extrémních jevů, jako jsou například vysoké teploty, sucho, přívalové deště, povodně a intenzivní tropické cyklony, byly pozorovány v posledních několika dekádách. Jejich důsledky bývají často ničivé.

Extrémní jevy související s teplotou se mohou projevovat v podobě horkých vln či chladných období, jež mají vliv na lidské zdraví, ekosystémy a energetickou potřebu.

Vzhledem k probíhající změně klimatu se v blízké budoucnosti očekává snížení četnosti chladných dní a nocí a naopak zvýšení počtu horkých dní a nocí. Trvání horkých vln se prodlouží a zvýší se počet a intenzita případů silných srážek. Největší míra navýšení počtu extrémů souvisejících s vysokými teplotami je očekávána v kontinentálních středních zeměpisných šířkách, kde budou sušší podmínky, a tudíž i nižší ochlazující efekt výparu. Předpokládá se, že se zvýší počet dní s teplotami většími než 35–40 °C ve vnitrozemských oblastech.

Mezi další extrémní jevy patří i tropické cyklony, u nichž se očekává, že jejich průměrná maxi-mální rychlost větru se bude zvyšovat, ne však plošně ve všech místech oceánů a je pravděpodobné, že frekvence tropických cyklon buďto zůstane stejná nebo se sníží.

V rámci očekávaných extrémních jevů, se v našich podmínkách katastru města Chropyně a místní části Plešovice jedná zejména o přívalové deště, povodně a extrémní sucho, které se již nyní projevuje klesáním hladiny podzemní vody, vysycháním studní a ohrožením vydatnosti a kvality podzemní a pitné vody.

Následky klimatických změn nelze samozřejmě drobnými opatřeními v rámci geograficky malé izolované části plochy našeho katastru zásadně ovlivnit, nicméně jsou mnohé způsoby, jak efektivně mírnit alespoň lokální dopady extrémních jevů. Zejména lokálními opatřeními k ochraně proti povodním a zlepšením vsakovacích a zadržovacích funkcí vody v krajině.

V rámci ochrany proti povodním bylo v minulosti řešeno několik studií. Od povodní v roce 1997 však byly realizovány jen některá drobná dílčí opatření. V rámci snížení dopadu sucha se zatím nerealizovala ani studie. Zásadních prvků, které přitom vodní režim v krajině, městě a současně i riziko a možnosti zvládnutí epizodních situací při vyšších průtocích v korytech řek nebo při povodních ovlivňují, je hned několik. Pro příklad uvádím

betonový akvadukt na korytě Mlýnského náhonu, jez Haltýře a meliorační systém kanálů na loukách Hejtman. V majetku města není ani jeden z výše jmenovaných. Nicméně se jedná o více či méně strategické protipovodňové prvky (zejména jez Haltýře). Vzhledem ke skutečnosti, že některé tyto stavby nemají svého majitele, a nebo nemají o jejich funkci jejich vlastníci zájem, natož investice na opravy, mělo by město Chropyně alespoň metodicky působit na vlastníky těchto staveb, pozemků a v případě staveb bez vlastníka hledat způsoby, jak protipovodňovou funkci alespoň těch nejvýznamnějších protipovodňových prvků zachovat, zejména pokud dochází k jejich chátrání. Zejména v případě jezu Haltýře, ohledně kterého proběhlo již několik jednání se zástupci subjektů jako je Povodí Moravy s.p., KM Energo s.r.o., Arcibiskupství olomoucké,...

Z výše uvedeného lze proto považovat za rozumné, setřídít a zhodnotit současný stav protipovodňové ochrany města Chropyně a Plešovce, sestavit ucelený přehled všech prvků protipovodňové ochrany a problematiky jejich vlastnictví, funkčnosti a životnosti. Revidovat protipovodňový plán města a vytvořit strategii, jakým způsobem by mělo v nejbližší možné době začít skutečně aktivně protipovodňovou ochranu řešit. Stejně tak hledat možnosti a způsoby realizace opatření proti dopadům sucha a zadržování vody v krajině, zejména pokud lze dlouhodobě sledovat téměř nulový zájem o tato opatření ze strany soukromých vlastníků nemovitostí.